

MILJØ-DIREKTORATET

STATENS NATUROPPSYN

Breheimen

SNO årsrapport 2022

Liv Byrkjeland, Øyvind Angard
SNO Breheimen

Innhald

1. Kontroll, tilsyn og informasjon
2. Registrering – overvaking
3. Forvaltingstiltak
4. Andre tema
5. Utviklingstrekk og tilrådde oppfølgingspunkt

1. Kontroll, tilsyn og informasjon

Motorferdsel

Villrein

Byggesaker

Skilting – informasjon

Motorferdsel

SNO synleg tilstades i innfallsportar til Breheimen

Mest fokus på andre område – problemområde

Samarbeid med politiet

Øydeleggjing av bom i Høydalen

Oppdaga at bommen inn til Bukkebotn var brote opp i sommar. Ukjent gjerningsmann.

Fekk retta bommen opp att ved hjelp av gravemaskin, slik at den er funksjonell pr.idag.

Villrein

Jaktoppsyn: 5 SNO-tilsette som til saman legg ned 48 dagsverk i Reinheimen og Breheimen.

I Reinheimen vart det felt 465 av 800 dyr (58 %) og i Breheimen vart det felt 169 av 265 dyr (64 %). I Breheimen var fellinga på sør-aust 63 % og på sør-vest 66 %.

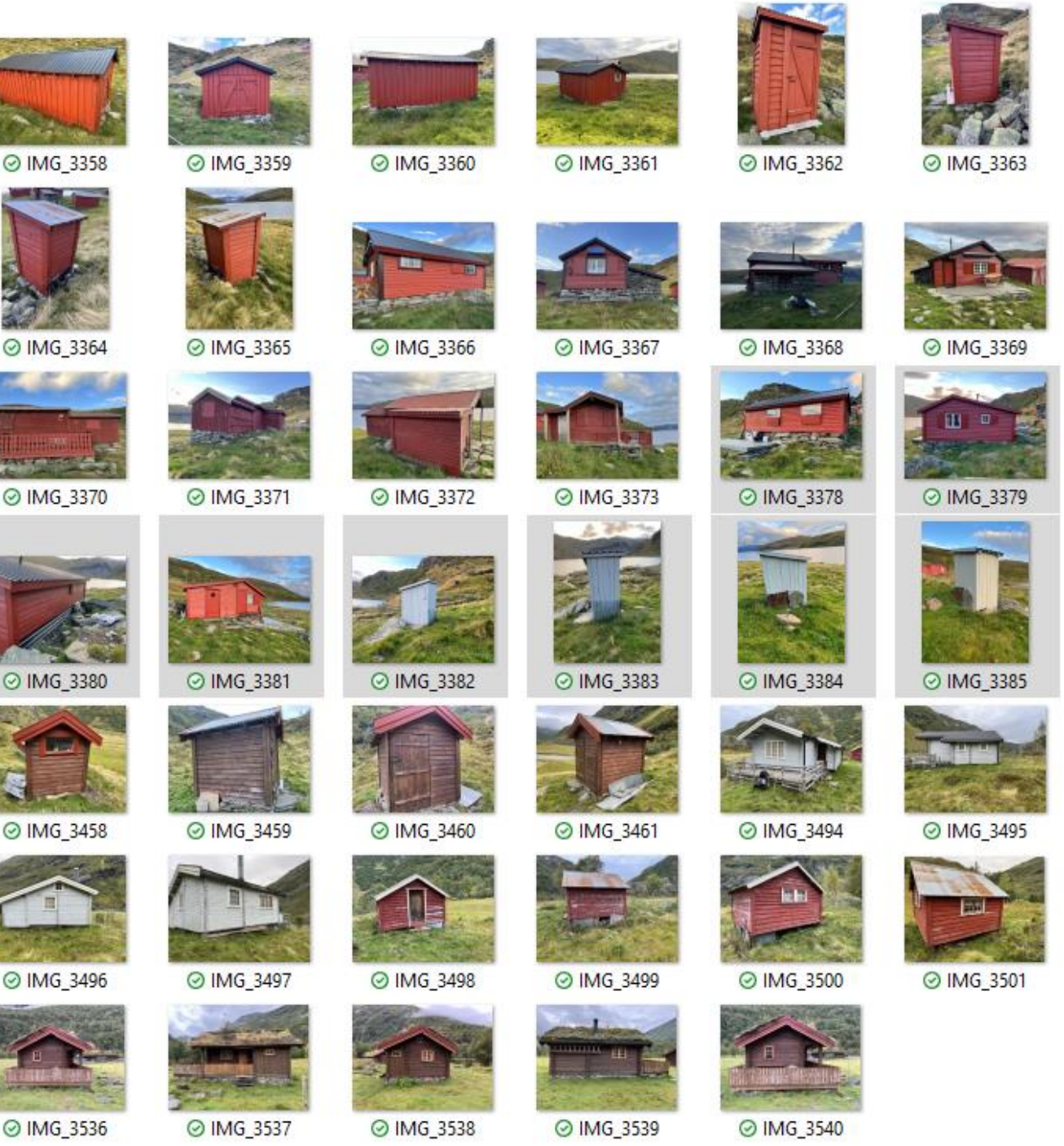
Fellingsprosenten er noko lågare enn forventa og lågare enn gjennomsnittet for vårt område sidan 1967 (73%).

Strukturteljing og områdebruk

SNO deltek på strukturtelling i samarbeid med villreinutvalet.
For meir info sjå:
Villreinutvalet.no

Tamrein/villrein – godt samarbeid med alle parter.

Byggesaker

- Karteleggingsprosjekt – tenestekjøp Sverre Sæten som har fotografert og målt bygningar i Mørkridsdalen LVO. Data lagt inn i Verneområdeloggen.

- Generelt oppsyn

Skilting og tilsyn ferdsel og bandtvang

- Skifte ut slitte skilt
- Informere i felt

Informasjon

RESTORE forskingsprosjekt

STISKULEN (https://youtu.be/ccsmrVve8KA)

Besøk av Miljødirketoratet og Statsforvalter

Åsete
BREHEIMEN NASJONALPARK

2. Registrering - overvaking

Ferdselstelling

Stad	Inn	Ut	Totalt
Dumdalen	2844	2144	4988
Høyrokampen	209	110	99
Raudalen, usikre tal foreløpig..			

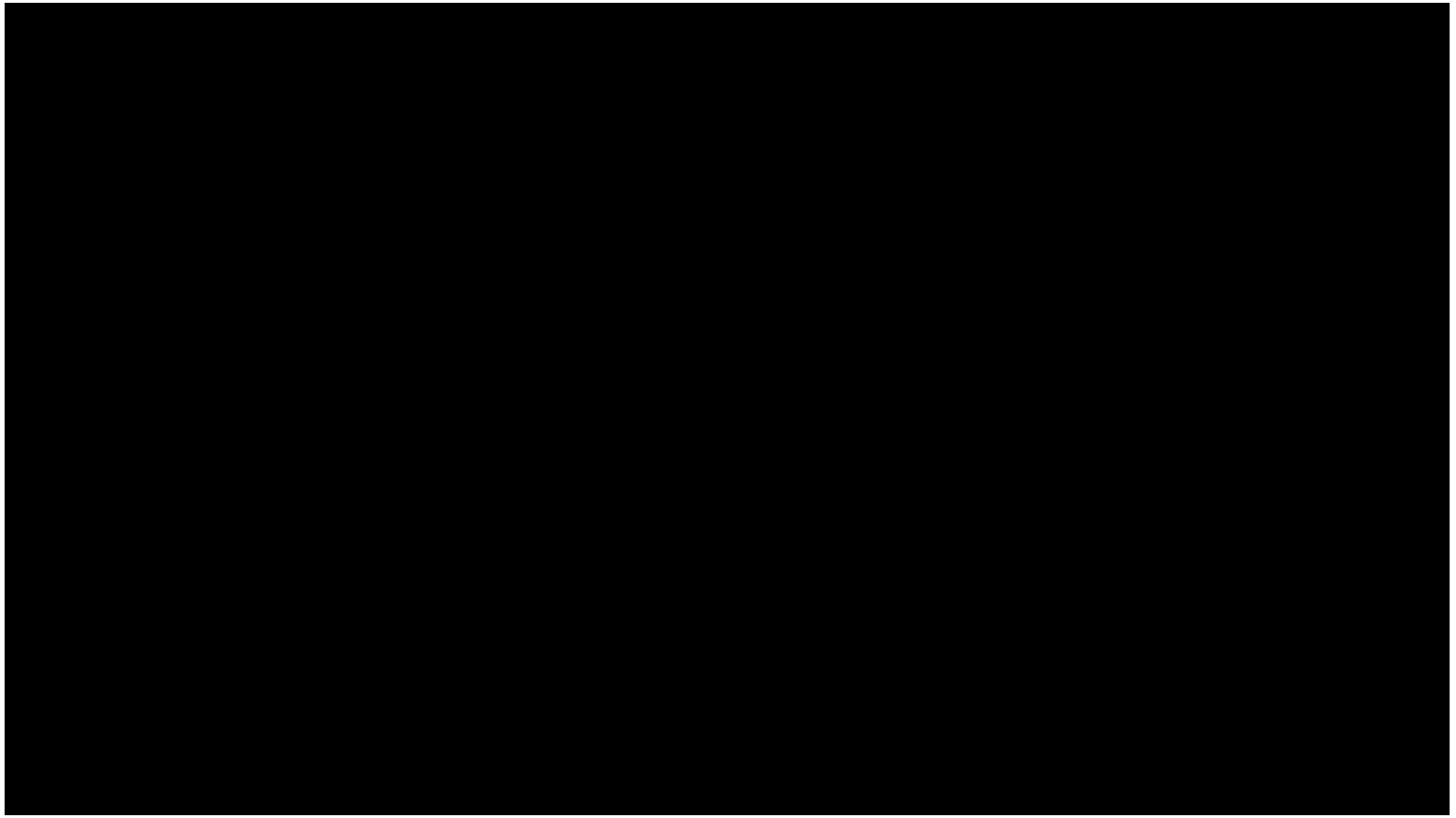
Rovvilt

Ingen dokumenterte ynglingar i 2022, funn av dna frå 10 individ. For meir info, sjå rovbase eller statsforvalteren sine sider.

Ellers sporadisk aktivitet av gaupe i randsona av parken. Ikkje dokumentert ulv eller bjørn.

Innsamling av DNA

MILJØ-DIREKTORATET

STATENS NATUROPPSYN

Naturoppsyn.no

Registrering sårbare arter

Fortløpande arbeid som blir registrert i Rovbasen. Nokre fleire kongørnreir funnei 2022 (Jostedalen og Mørkridsdalen)

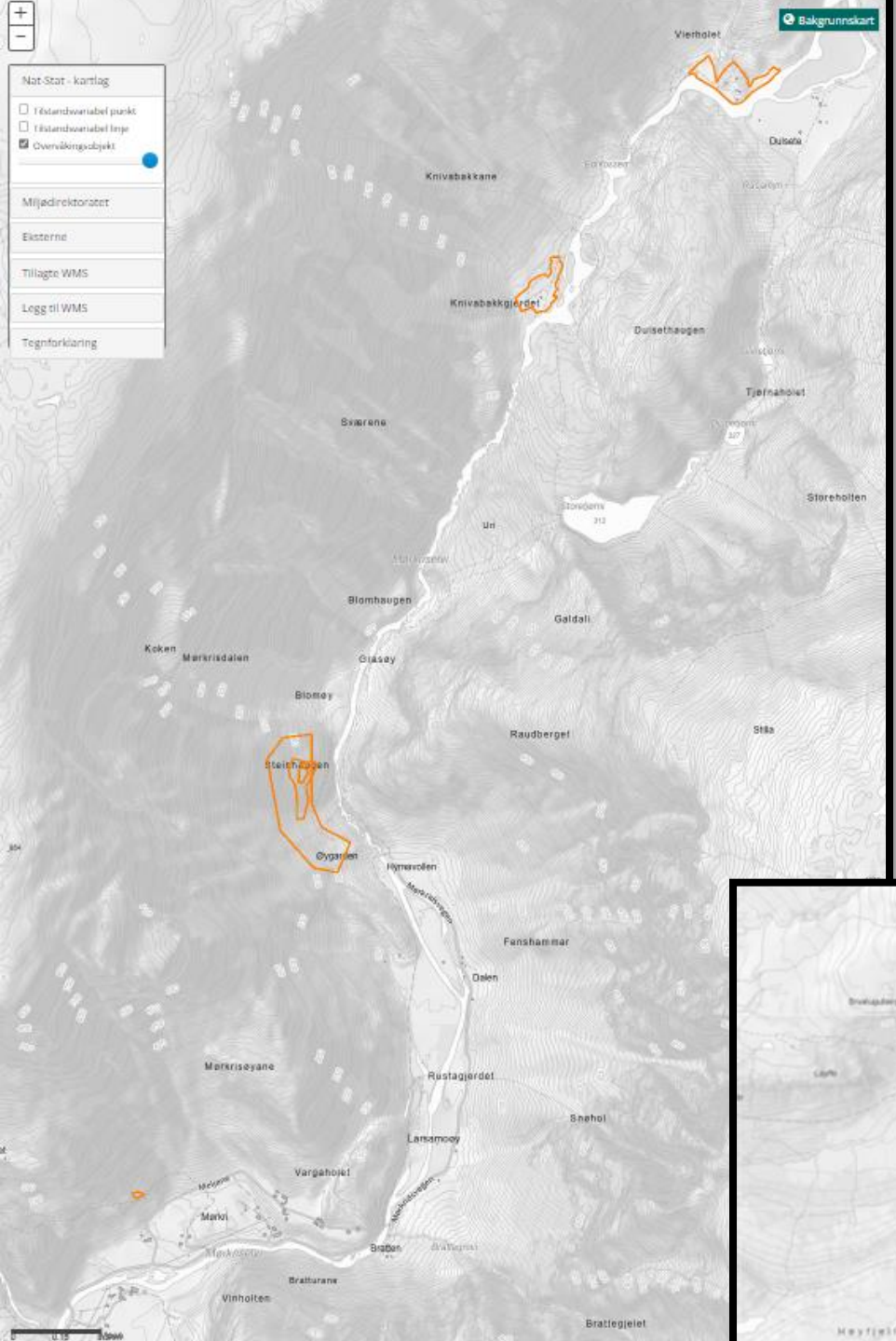
Ingen registreringar av fjellrev

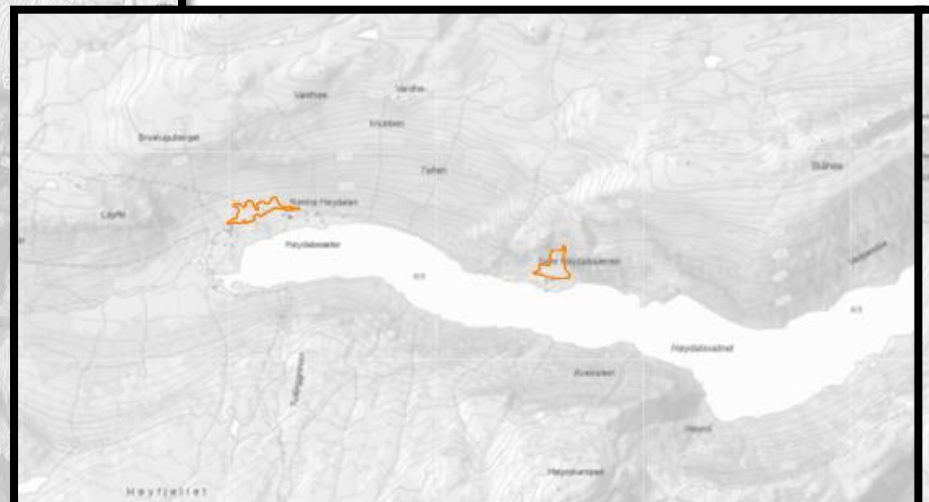
Effektmåling - bevaringsmål

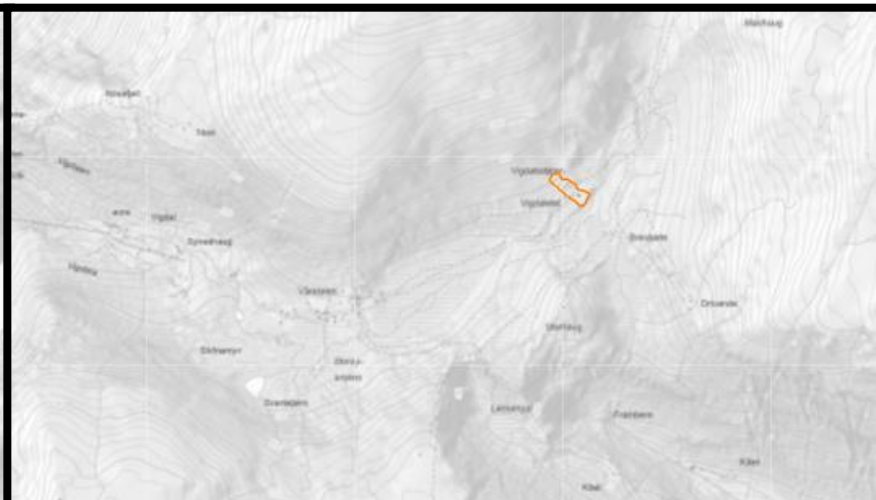
Overvaking av effekten av tiltak
Overvakingsområde etablert i

- Mørkridsdalen LVO
- Høydalen LVO
- Vigdalen LVO

Det bør etablerast fleire overvakingsområde (Dulsete, Mysubytta, Drivande)?

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2022	
Forvaltningmyndighet	Breheimen nasjonalparkstyre

Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad
Verneområde/Tilrettelegging					
Honnsrøve NR	2	Varding stig Botn-Åsen.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Varding og noko rydding.
Breheimen NP	1	Sette opp skilt i Dumdalen i Breheimen NP.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Sette opp hovedtavle nr 2 og mindre skilt ved inngangen til grottene.
Breheimen NP, Mysubytta LVO, Høydalen LVO, Strynefjellet LVO, Høyrokampen NAT, Honnsrøve NAT, Mørkridsdalen LVO, Vigdalen LVO	1	Sette opp nye informasjonsplakater og stativ etter ny merkevare.	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Bistå med å sette opp nye informasjonaplakater og nye informasjonapunkt etter ny merkevare.
Breheimen NP, Mysubytta LVO, Høydalen LVO, Strynefjellet LVO, Høyrokampen NAT, Honnsrøve NAT, Mørkridsdalen LVO, Vigdalen LVO	1	Sette opp nye informasjonsplakater og stativ etter ny merkevare.	Tiltaksplan	Verneområdelogg	Bistå med å sette opp nye informasjonaplakater og nye informasjonapunkt etter ny merkevare.
Breheimen NP	1	Fjerning av gammelt gjerde på Dyringsøe.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	
Breheimen NP	1	Skifte ut gamle og slitne løveskilt. Kontroll informasjonsskilt.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Sette opp droneskilt (underskilt på løveskilta) i innfallsportar til Breheimen NP med sårbare artar, jf. Sårbarheitskartlegging.
Breheimen NP	1	Skifte ut gamle og slitne løveskilt. Kontroll informasjonsskilt.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Sette opp droneskilt (underskilt på løveskilta) i innfallsportar til Breheimen NP med sårbare artar, jf. Sårbarheitskartlegging.
Verneområde/Skjøtsel					
Mysubytta LVO, Høydalen LVO	1	Oppfølging av tiltak med bakgrunn i skjøtselsplan og tiltaksplanene.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Bistand og oppfølging av tiltak gjennom skjøtselsavtaler, rydding og hogst.
Høydalen LVO	1	Inngjerding av beiteareal på Nordre Høydalen.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Bistå med inngjerding av areal for å få opp beitetrykket og rydde naturbeitemark for eng m.m. Oppfølging av tiltak underveis.
Vigdalen LVO, Mørkridsdalen LVO	1	Oppfølging av tiltak med bakgrunn i skjøtselsplan og tiltaksplanene.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Bistand og oppfølging av tiltak gjennom skjøtselsavtaler, beiteprosjekt, rydding og hogst
Mørkridsdalen LVO	1	Oppfølgjing av tiltak i lauveng og haustingsskog.		Verneområdelogg	Planlegge og følgje opp arborist i felt, samt fristilling av alm.
Vigdalen LVO	1	Rydde hogstavfall etter uttak av gran.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	
Vigdalen LVO	2	Slått og rydddning ved Mørkrid og på Berget.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	Årleg slått av lauveng ved Mørkrid og rydde på Berget for å få vekk høgstauder og få fram slåtteartar, samt tiltak mot lauvoppslag.

MILJØ-DIREKTORATET

STATENS NATUROPPSYN

Forvaltingstiltak

Verneområde/Bevaringsmål - kartlegging - registreing					
Mysubytta LVO, Høydalen LVO	1	Overvaking og oppfølging av bevaringsmål.	Skjøtselsplan	NatStat	
Mørkridsdalen LVO, Vigdalen LVO	1	Overvaking og oppfølging av bevaringsmål.	Skjøtselsplan	NatStat	
Mørkridsdalen LVO, Vigdalen LVO	2	Registrering av teknisk installasjon.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Mål på bygningar og registrering av andre installasjonar. Prioritere stølsområde med høg aktivitet.
Breheimen NP, Vigdalen LVO og Mørkridsdalen LVO	1	Overvaking og fjerning av framande artar, gran.	Skjøtselsplan	Verneområdelogg	
Breheimen NP	1	Settje ut og følgje opp ferdselsteljarar.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Oppsett og nedattaking, inkl. oppfølging.
Breheimen NP	1	Settje ut og følgje opp ferdselsteljarar.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Oppsett og nedattaking, inkl. oppfølging.
Verneområde/Tilsyn og kontroll					
Breheimen NP, Mysubytta LVO, Høydalen LVO, Strynefjellet LVO, Høyrokampen NAT, Honnsrøve NAT	1	Oppfølging av dispensasjonar, både styrevedtak og delegerte vedtak, inkludert kontroll av motorferdsel.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Generell prioritering av kontrollverksemd. Kontroll/Godkjenning av tiltak, inkludert kontroll av motorferdselløyve/køyrebok når løyvet er gjeldande.
Breheimen NP, Mørkridsdalen LVO, Vigdalen LVO,	1	Oppfølging av dispensasjonar, både styrevedtak og delegerte vedtak, inkludert kontroll av motorferdsel.	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Generell prioritering av kontrollverksemd. Kontroll/Godkjenning av tiltak, inkludert kontroll av motorferdselløyve/køyrebok når løyvet er gjeldande.

Skjøtsel av lauvenger i Mørkridsdalen

1. Mørkri, rydding av stubbeskot, slått og styving av småtre
2. Steinhaugen

Foto. Rein-Arne Golf

Restaurering og skjøtsel i Steinhaugen

§ 47 NML: For å opprettholde natur-tilstanden som er formålet med vernet

Restaurering = eingongstiltak
Skjøtsel = kontinuerlig

Tiltak i Steinhaugen 2022:

1. Hogge (bjørk), styve (rogn) og ringbarke (or) for å sleppe meir lys til almetrea
2. Pakke inn unge almetre mot hjortegnag
3. Styve unge almetre
4. Slått 2 gonger, juni og september
5. Restaurere gamle almetre
6. Beite mars-november

STATENS NATUROPPSYN

Naturoppsyn.no

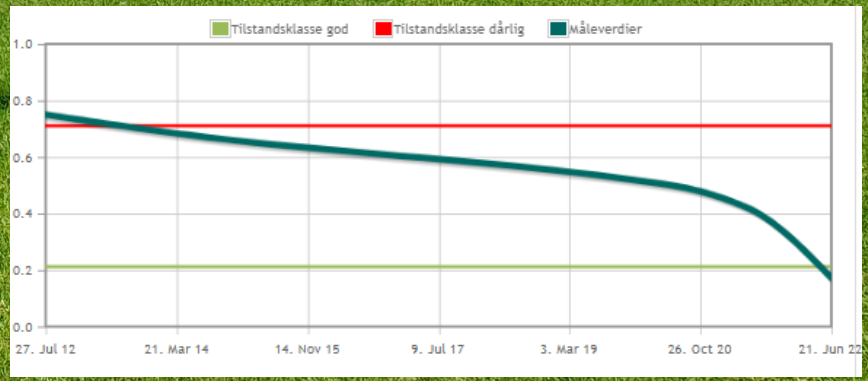

Skjøtsel av naturbeitemark i Mørkridsdalen

Slått av problemartar:

1. Berget
2. Dalen
3. Knivabakkgjerdet
4. Knivabakkli

Tilstandsklasse god
Tilstandsklasse dårlig
Måleverdier
1.0
0.8
0.6
0.4
0.2
0.0
27. Jul 12
21. Mar 14
14. Nov 15
9. Jul 17
3. Mar 19
26. Oct 20
21. Jun 22

Haustbeite Mørkridsdalen

1. Knivabakkgjerdet – Knivabakkli (240 vaksne 22.09 – 01.11)

2. Grandali (105 vaksne ca. same perioden)

Skjøtsel av naturbeitemark i Vigdalen

1. Vigdalsstølen – rydding og beiteprosjekt
2. Breisete – rydding av einer
3. Drivande - slått

Skjøtsel av naturbeitemark i Høydalen

Her har Lom fjellstyre gjort ein jobb i Søre Høydalen, med storstilt rydding og brenning av einer.

I Nørdre Høydalen har vi gjerda inn eit areal, som har vore beita av om lag 20 geit.

Skjøtsel av naturbeitemark i Mysubytta

Her har Skjåk allmenning gjort ein jobb med rydding av vegetasjon iht planen, og brenning av kvist der.

Skjøtsel av slåttenger i Mørkridsdalen

1. Knivabakkgjerdet
2. Dulsete

Knivabakkgjerdet (144004)

Skjema

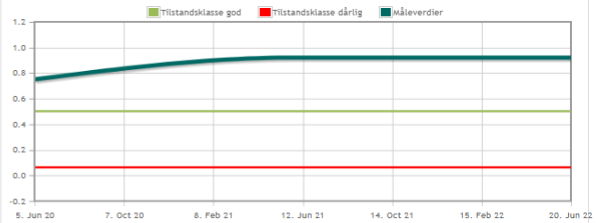
Forvaltningsmyndighet	Fylkesmannen i Vestland
Kommune	Luster
Verneområde	Mørkridsdalen landskapsvernområde
Etablert	28.05.2020

Problemarter | Regionalt viktig art

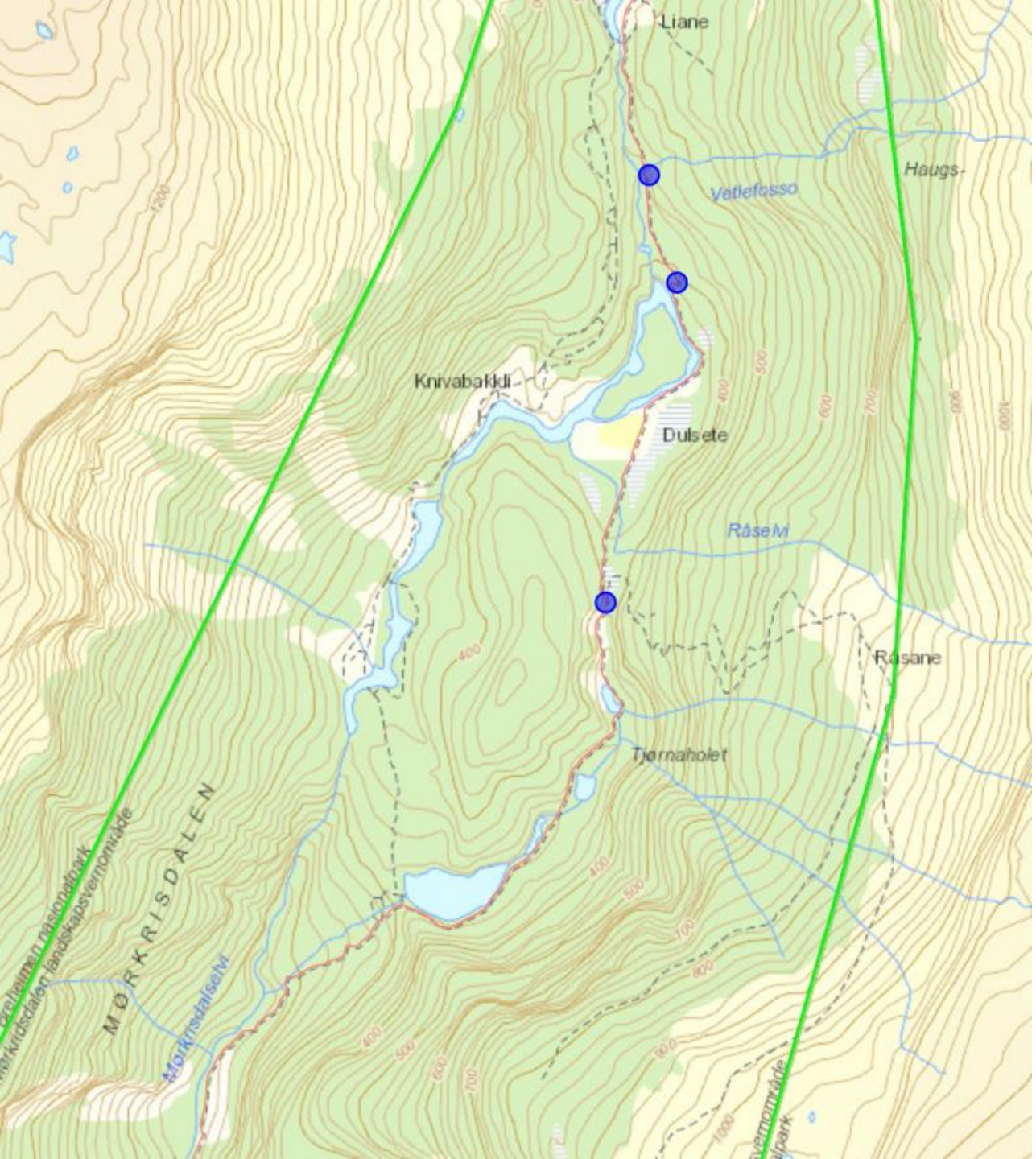
Fremja slåtteartar i slåttenga. Bruke karve som regonal viktig slåtteart.

Status	God
Etablert	05.06.2020
Oppstart	2020
Frekvens	1 år
Sist overvåket	20.06.2022
Arter	karve (Carum carvi)
Enhet	1/100-delsfraksjon

Metodebeskrivelse

Dato	Verdi	Merknad
20.06.2022	0,92	Linje 2 (84803): Stort mangfold av urter, mykere sau. Linje 1 (85203): Mykje urter, hardt beita.
28.05.2021	0,92	Linje 2 (84803): . Linje 1 (85203): .
05.06.2020	0,75	Linje 2 (84803): . Linje 1 (85203): .

Utbetring av buforvegen i Mørkridsdalen

- Løyvd 400 000 kr til Skjolden beitelag (midlar frå fond i Luster kommune)
- Vart gjennomført av Stibyggjaren, ein dag med helikopter.
- Samla rekning på kring 360 000 kr eks. mva.
- Skjolden beitelag jobba på dugnad. Tre av dei vanskelegaste punkta for storfe vart utbetra.
- I tillegg meir grus i Kakkadlsgjelet

